

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 2A.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 360 Lei.

Fél évre 180 Lei.

Negyed évre 90 Lei.

Havonta — 30 Lei.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Átvitel 1923-ra.

Az új esztendővel egy régi sajnó sebe jött át a múlt évről Erdély gazdasági életének. Ez a nyitott seb a magyarországi követelésünk ügye, amelynek elintézése már évek óta húzódik. Óriási tökénlük hevernek megmozdíthatatlannal odaát Magyarországon. Nagy összegek és csupa holt tőke, amelyhez nem nyúlhatunk, ugyan akkor, amikor a legnagyobb pénz szükében vagyunk.

A régi monarchia egyes részeit ezer és ezer érdekszál fűzte össze, melyet a békeszerződések egyszerre elvágtak. A régi kettős monarchiát hét részre szakították. Ezek egymástól hermetice elzártok, vámsorompókkal és tiltó rendelkezésekkel elvágták utját minden gazdasági érintkezésnek. Később rájöttek ennek káros hatásaira mindenütt és bár a bizalmatlanság az utódállamok között még ma sem szűnt meg teljesen, a kezdő lépések megtörténtek a gazdasági kapcsolat felvételére. Azonban eddig nem sok eredménnyel. A régi kötelezettségek rendezésénél természetesen legelőször a két körömszakadtaig igyekeznek védeni saját érdekeiket, miután az időközben bekövetkezett nagy valutaeltolódás e kérdést annyira komplikálta, hogy annak helyes megoldása igazán salamonai bölcsességet igényel. A normális gazdasági élet helyreállítására a koronatarozások rendezése nélkül minden törekvés hi-

bavaló, mert ez mint egy Damokleskard, megbénít minden gazdasági tevékenységet.

A trianoni szerződés döntése szerint a régi koronakötelezettségek vagy a két állam megegyezése alapján, vagy pedig a jóvátételi bizottság által megállapítandó valutában és árfolyamon rendezendők. Addig, amíg lényeges valuta eltolódások be nem állottak, egyik fél sem látott nagyobb veszélyt a trianoni szerződés rendelkezésében. Ez a körülmény, a forgalom hiánya és — valljuk be őszintén — a gazdasági helyzet felismerésének még nagyobb hiánya képezte akadályát annak, hogy még kellő időben a kölcsönös kötelezettségek megszüntetésére törekedjünk. Míg a magyar korona és a leu között az eltolódás beállt, ezt még akkor is mindkét részén átmeneti jelenségnek vélték és tanácsosabbnak látták azt, ha a megegyezés dolgában várakozó álláspontra helyezkednek. Így következett be a mai súlyos állapot.

Az aradi értekezlet óta, amelyen a budapesti pénzügyi bizottságai eredménytelenül tárgyaltak az aradi és timisovrai bankok képviselőivel, semmi újabb fordulat nem történt. A pénzügyi bizottság külön akcióhoz kezdtek, egyenként tárgyalnak a budapesti bankokkal és esetenként kéri a visszafizetés kulcsát és a követelések származtatásának határvidékét. Ez a megoldás a magyarországi pénzügyi helyzet nézve kedvezőnek látszik, de az er-

délyi gazdasági helyzeten semmit sem segít. A magyar intézetek ily módon ugyanis csak olyan követeléseket egyenlitenek ki, amelyekre az itteni tartozásokban fedezet van. Ezáltal a jóval kisebb összegű követeléseiket rendezik, azonban továbbra is fennmaradnak a nagyszegű tartozások. Ez a helyzet pedig egyformán rossz a magyarországi, mint az erdélyi pénzügyi intézeteknek. Az erdélyieknek még mindig várakozniuk kell a budapesti intézeteknél pedig továbbra is állandósul a függő kérdés, hogy mikor és mennyit kell visszafizetni a régi koronatarozásokért. Lehet, hogy még jobban eltolódik a leu

és a korona egymástól, a leu javulhat, a korona leromolhat, és akkor sokkal súlyosabb lesz a visszafizetés a magyar intézetek részére.

Az újév napjával egy újabb esztendőre könyvelték át a bankok a régóta függő tételeket. Kell, hogy ez az év minél előbb meghozza a döntést ebben az ügyben. Csak az állam elhatározó lépése szükséges ehhez. Diplomáciai összeköttetésével és tekintélyének súlyával az állam hamarosan begyógyíthatja Erdély fájó sebeit. Régóta meg kellett volna ennek történnie és csak hosszú mulasztását pótolja a kormány, ha végre a cselekvés terére lép.

A rendeleteket a parlament elé terjesztik

(Elnapolták a kamarát. — A királyi előjogok és miniszteri felelősség. — Leszállították a készpénzadó kulcsát.)

Bucuresti. A kamara vasárnap délutáni ülésén *Sihuroviceanu* megemlékezett Haret képviselő halálának tizenöt éves évfordulójáról és indítványozta, hogy a képviselők egy napi napidíjukat ajánlják fel Haret szobrára. *Bratianu* Vintila a kormány nevében hozzájárult a javaslathoz, amelyhez *Michaiache* a parasztpárt nevében szintén csatlakozott *Florescu* igazságügyminiszter, az ügyvédi kamarák reorganizációjáról, a szenátus által már megszavazott ianavaslatot terjesztette be és kérte a sürgősség kimondását. *Djuvara* kérdezte az igazságügyminisztert

miért nem fordítják le az új területen érvényben levő törvényeket román nyelvre és hogy miért nem törölnék a telekkönyvek pontos vezetésével. Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a törvényeket már lefordították és a napokban már közlik is azokat és a telekkönyvek pontos vezetésére is szigorú utasítást adott. Ez után a pénzügyminiszter hosszú beszédben indokolta meg pénzügyi javaslatait és kérte azok megszavazását.

Bucuresti. A kamara csütörtökön, január 22-ig elnapolja az üléseket

Az aranymosó.

Iria: Gróf Königsseg Lajos.

Korom sötét éjjel van és mint-ha csatornából öntenék, kiadón, egyenletesen zuhog az eső. Az Addis-Abeába vezető uton lassan halad egy utas a város felé, melyet csak a távoli kutyaugatás árul el. Arcvonásait a sötétben nem láthatjuk, de hogy halálosan fáradt, elárulja bizonytalan lépése. Az entottói hegyek ormáról alásüvítő szél meg-megrázza csapzott kabátja szárnyait; a vándor ilyenkor borzongva markolja meg füttykösét.

Az ég áldása pedig egykedvűen hull. Még pedig a habes-i ég áldása, amely össze nem tévesztendő semmi másféle esővel. Hiszen másutt is van néha zápor, néha felhőszakadás, de tartama egy óra, vagy egy nap és akkor ismét be-aranyozza a világot az éltető napnak sugara. Itt másként van. — Gyászszíni sötét fellegek gomolyognak az égen és mintha megnyitott volna az ég csatornái, egyenletes, sűrű zápor alakjában

hull az áldás harminc nap és harminc éjszaka pillanatnyi megszakítás nélkül. A nyáron kiszáradt vizerek öles átmérőjű sziklákat görgetnek, csermelyek megduzzadnak úgy, hogy piszkos habjaikon gályákat hordozhatnak: a más-kor átgázolható folyamok olyan akadályokat képeznek, melyeken áthatolni embernek, állatnak lehetetlen. A karavánutak járhatatlannak és az európai posta, amely máskor hetenként érkezik, hatvan napig kimarad.

Az a néhány európai, akit balsorsa arra kényszerít, hogy az esős évszakot a birodalom székvárosában töltsék, mit csinálhatnak egyebet, mint hogy reggel beül a kafanába és ott él estig, legalább van kivel szót váltani. A világnak minden nemzete képviselve van, de azért nem csoportosulnak fajok szerint. Itt jó cimboraságban él a német a franciával, az osztrák a magyarral, a török az örményvel. Csak egy nemzetet utálnak mindnyájan szívből: ez a görög. A kafana tulajdonosa természetesen szinte görög, *Servudacci*

nek hívják. Barátai szerint odahaza miniszter volt és politikai menekült, irigyei ismét azt állítják, hogy hosszú ideig mint rablóvezér működött az Ochrida tavát szegélyző sziklaóriásokon. Hogy mi igaz, nem lehet megtudni, mert itt a múltjáról nem nagyon beszél senki. És ha beszél, — úgy hazudik.

Azon a napon, amelyen történetünk lejátszódik, a kafanában ül az egész idegen kolónia. Az óramutató már a tizedik órát jelzi és kiki örömmel számolja, hogy ismét egy nappal kevesebb. Vörhenyes lánggal pislogott a hosszú asztal fölött a petroleum-lámpa és az épület bádogtetején monoton egyhangúsággal hullanak az esőcseppek. A görögök egyikét vég nélküli kardaluknak éneklik, ami dőn hirtelen jeges szélrohamban süvít végig a helyiségen, nagy veszélybe sodorva az égő lámpát.

— Ajtót be! — kiáltanak többen és önkénytelenül az ajtó felé néznek. Ez már kiesett a pislogó lámpa által megvilágított körzetéből és a félhomályban egy magas

férfi elmosódott körvonalai látszanak.

— Bujj bel!, szól az egyik türelmetlen. Az idegen tetován előre jön és a lámpa világa előzönl. Öles, magas férfi. Fogai vacognak a hidegtől annyira, hogy nem tud beszélni. Mereven áll, szemgolyói kimerevednek, egész arcán látszik a halálos bágyadság. Sápadságát még jobban érvényre juttatja csapzott, övíg érő fekete szakáll. Ruhájáról cseppeg a víz és alatta lassan-lassan víztócsa támad. Nem is meri senki. Dimitri a szolgáatkész pincér, aki rossz nyelvek állítása szerint valamikor az orosz cár gardájának egyenruháját viselte, sietve hoz egy pohár még gőzölgő grogot és szívélyesen nyújtja az idegennek. Ez reszketve veszi kezébe a poharat, meggémberedett ujjait melegítve szerelmesen öleli magához. Kortyonkint kezdi szűrölni tartalmát. Előtűnik a sötétből *Servudacci*, aki arról híres, hogy minden vendégét ismeri és figyelmesen nézi az idegent, aki nek fákó arcára a forró ital lassan az élet színet varázsolta. Egy-

Bucuresti. A Kamara tegnap délutáni ülésén Matea egy beszárabiai parasztszövetkezési tevékenységéről beszélt, míg Jonescu az államvasutak helyzetéről terjesztett be interpellációt. Interpellációt adott elő Popovici is, a rendletekkel való kormányzás ügyében, melyre Bratianu Vintila pénzügyminiszter kijelentette, hogy a közeljövőben az összes rendeleteket a parlament elé terjesztik ratifikálás céljából. Ezután a pénzügyi reform részletes megvitatására került a sor. Az első huszon-

kilenc szakaszt kisebb módosításokkal elfogadták. A huszonkettedik szakaszról a készpénzadó kulcsát tizenkét százalékról tíz százalékra, a kisajátítási adó kulcsát pedig tízről nyolc százalékra szállították le. A pénzügyminiszter felhívta a képviselőket, hogy hozzászólásaikat a pénzügyi bizottság ülésén terjesszék elő.

Bucuresti. Az alkotmányvelelő parlamenti bizottsága elfogadta a királyi előjogokról és a miniszteri felelősségről szóló törvényjavaslatot. (Rador.)

Távozzanak az angol csapatok!

(Mit követelnek a törökök? — Újabb nehézségek Lausanne-ban.)

Lausanne. A török delegáció tegnap éjjel lord Curzonnak jegyzékét adott át, amelyben azt követeli, hogy az angol csapatokat haladéktalanul vonják vissza Mosul területéről. Ezután pedig népszavazás útján döntsének arról, hogy ez a terület a jövőben hova tartozzék. Sem a tengerszorosok kérdésében, sem a kisebbségi védelem dolgában eddig a szövetségesek és a törökök között nem jöhetett létre megegyezés. Most azonban a kisebbségi kérdésben a török álláspontja helyeskedtek. A törökök ugyanis elleneztek azt a megoldási tervet, hogy a népszövetség állandó biztost küldjön ki, aki átvenné a kisebbségek panaszait. Az illetékes albizottság elfogadta a törökök érvelését és hozzájárult ahhoz, hogy az ellenőrzés olyan legyen, amilyent a kisebbségi sérelmek dolgában a trianoni és a sévresi békeszerződések megállapítanak. A kisebbségek kérdése tehát ezzel elintéztetnek tekinthető. Sokkal rosszabbul áll azonban a bíraskodás dolga, a

melyben még semmiféle közeledés nem történt a tárgyaló felek között.

Halálra ítélték

a lengyel köztársaság elnökének gyilkosait.

Varsó. A lengyel köztársaság elnökének gyilkosa ügyében tegnap hozták meg az ítéletet. A tárgyaláson jelen volt számos képviselő és szenátor és a külföldi követek több tagja. Az elnök a rövid vádirat felolvasása után megkérdezte a vádlottól, bűnösnek érzi-e magát? *Niewiadomski* kijelenti, hogy nem érzi ugyan bűnösnek magát, de beismeri, hogy vétett a törvény ellen, amiért a legmesszebbmenő felelősséget vállalja. Megjegyezi, hogy a golyókat tulajdonképpen *Pilszudszki marsalnak szánta*, de december 6-án lemondott arról a tervéről, hogy *Pilszudszkit* meggyilkolja, mert a lapokból megtudta, hogy a köztársaság elnökévé egy minisztert fogtak megválasztani, akinek je-

szere nevetve felkiált: — Hiszen ez Leontef az orosz!

Felismerik a többiek is és kiki nagy lármával ugrik fel, hogy baráti kézzorítást váltson a rég nem látottal. Ez mosolyogva nézi őket és szeretettel viszonzza a sok kézzorítást. Servudaccinak támad a legjobb ötlete, karon fogja és már viszi saját lakosztályába szárazba öltöztetni. A társaság Leontef jövele által felvillanyozódott és megindult a találgatás, vajjon hal lehetett, merre járhatott?, hiszen harmadfél hónapja, hogy szó nélkül eltűnt. A hazanetelre nem gondolt senki. Nyílik az ajtó és átöltözve belép Leontef, akiből a száraz ruha és a kis ital újra embert csinált. Mosolyogva lü le régi helyére. Hol voltál? Mit csináltál?, hangzik minden oldalról. Beszélj el! Végigsimítja homlokát, fejével igen-t int, majd így szól:

— Kíváncsiságtokat azonnal kifogom elégíteni. Dimitri fiam, mondja a pincérhez fordulva, te újdítd az üres grogas poharakat. Hát hallgassatok! Három-négy hóval ezelőtt ammhara barátinktól megtudtuk, hogy Ras Tessama, Kaffa alkirálya beküldte a császárnak az évi adót, még pedig teljes egészében mosott aranyporban. Sokat vitatkoztunk azon, hogy honnét mosták ezt az aranyat, mi

után a küldötték ezt nem árulták el. Emlékeztek, Jean Tissard-ra mindnyájan ugy-e? Kedves jó fiu volt, alig huszonnégy éves. Elvállhatatlan jó cimborák voltunk és mindkettőnkön nagyon izgatott az arany. Kerestük az érintkezést a küldöttséggel, majd leittattuk egy galla tagját, aki kifecsegte, hogy ők az aranyat a Makka folyóból mosatják. Ezt megtudtuk, mindennünket pénzre téve megvettük a szükséges felszerelést. Egy szép reggelen, senkinek sem szólva, eltűntünk a fővárosból husz askari és néhány szolga kíséretében. Tizennégy nap alatt baj nélkül leértünk a Hauvasch folyót szegélyező Csaká-ba (ösrengeteg). Itt nehezébbé vált az utunk, de a vadcsapások segélyével átvergődtünk rajta úgy, hogy további 5 nap után elértük a Makka folyó beömlését. Általunk összerótt tutajon átkelünk a Hauvasch folyón és a Makka partján haladtunk délnek. Az az, hogy legnagyobb részt a kis folyó medrében és csak a gyakori sellők és vizesések kényszerítettek a partokat borító rengetegbe. Próbák, amelyeket az itt már patak fővénnyéből meritettünk: erős aranytartalomra mutattak. Egy délután, midőn már felső folyásában haladtunk, különös zaj üt meg fülemet.

(Folytatjuk.)

löltségét *Pilszudszki* tolta előtérbe. A tanuk kihallgatása után a tárgyalást felfüggesztették. Az ülés újbóli megnyitása és a védők valamint a vád képviselőinek meghallgatása után a vádlott a zárzó jogával élt és arra kérte a bíróságot, hogy ítéljék halálra. A bíróság visszavonult tanácskozásra, melynek befejeztével az elnök kihirdette, hogy a törvényszék a vádlottat halálra ítélte.

Horthy újévi beszéde.

(A diplomáciai kar tisztelegése.)

Budapest. Az újév alkalmából a Budapesten levő külföldi diplomaták és idegen hatalmak követi tisztelegtek *Horthy* Miklós kormányzónál. A tisztelegő diplomáciai kar nevében *Schioppa* pápai nuncius üdvözölte a kormányzót.

— A mai nap különösen fontos eseménye, — mondotta *Schioppa*, — Magyarország történelmének. Ez az első eset, hogy majdnem az összes nemzetek diplomáciai képviselői együttesen jelentek meg a független Magyarország államfője előtt!

Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Az isten, aki föméltóságod hazáját oly sok természeti szépséggel, gazdagsággal, oly magas kulturával, fejlett civilizációval és oly dicsőségteljes múlttal áldotta meg, továbbra is megoltalmazza Magyarországot, hogy szerencsésen teljesíthesse történelmi hivatását, amely őt a béke, a kultúra és a civilizált nemzetek boldogulásának egyik legértékesebb tényezőjévé jelöli ki.

A kormányzó rövid beszédében köszönte meg a jókívánságokat. Hangsúlyozta, hogy valóban békés munkára irányuló politikával reméli Magyarországot teljesíteni azt a történelmi hivatást, amelyet a gondviselés számára kijelölt, a midőn a fejlett kultúra és a dicsőséges történelmi múlt emlékeinek jótéteményeiben részesítette. Hangsúlyozta, hogy Magyarország az összes nemzetek hathatósabb támogatását reméli és számít erre békemunkáiban, amelyben boldogulásának és fejlődésének alapjait látja. Végül arra kérte a diplomatákat, hogy államfőik előtt tolmácsolják az ő szerencsekívánatait is.

Tömeges ruhalopás a vasutas növendékek halótermében.

(Az elfogott tolvajnövendék.)

Igen kellemetlen újévi meglepetésben részesültek tegnap reggel a CFR. forgalmi iskola növendékei. Amikor a Szilveszter-éjszaka fáradalmi után felkeltek a közös halószobában, rémülten tapasztalták, hogy valaki alaposan megdézsmálta a ruhájukat. — Hol a kabátom? hol a nadrágom? a harisnyám, ingem, satóbbim, — kérdezték kétségbeesetten, de a kérdésekre senki sem tudott válaszolni. Eleinte azt hitték, hogy valaki megtréfálta őket, de később kiderült, hogy az elveszett ruhaneműekkel együtt egy tanulótársuk is eltűnt, aki csak nemrég lépett a forgalmi tanfolyam növendékei közé. A szegény fiuk persze nem tudtak felöltözödni. Kívétel nélkül mindenkinek hiányzott valami olyan ruhaneműje, amelynek a fel-

öltését a szemérem vagy az etikett törvényei megkívánják. Legjobb esetben csak a télikabát hiányzott. Az egyik fiatalember, a kinek mindenét ellopták és csak a felöltője maradt meg, dr. Mócz Jenő tanárral kocsiba ült és elhajtattott a rendőrségre, ahol jelentést tettek a lopásokról. A rendőrség megindította a nyomozást és csakhamar sikerült letartóztatni a ruhaneműekkel együtt eltűnt kis kóru fiatalembert, akinek a fényesen felszerelt garderobját lefoglalták, őt pedig átadták a fiatalokruak bíróságának.

Megkezdte működését a második adópénztár.

Az általános óhajnak tett eleget az aradi pénzügyigazgatóság, ami kor elhatározta, hogy még egy adópénztárt fog felállítani, mint a második adókerület pénztárát. Különösen a kereskedők járnak jól az új intézkedés következtében, mert a személyzeti adó és a forgalmi adó befizetését ezentúl két pénztárnál lehet teljesíteni, ami a befizetés menetét meggyorsítja. Az új adókerület pénztára ma már meg is kezdte a működését a pénzügyigazgatóság palota főtéri kapujától jobbra, az 1. számú ajtó mögött levő hivatalos helyiségekben. Az új adókerület főnökevé *Stan* György pénzügyi főtanácsost nevezte ki. Az új adópénztárnál azonban csak a személyzeti, luxus és forgalmi adó fizethető be, mint azok az adók, amelyeket a legtöbb és a legelfoglaltabb embereknek kell befizetniük. A többi adókat továbbra is az I. kerületi adópénztárnál kell befizetni. Az új adókerület körletébe a következő utcák és terak tartoznak: *Emil nescu* (Deák Ferenc), *Stroescu* (Teleki), *Ciontea* (Pöfthenberg), *Joan Calvin*, *Piata Imperatorului Traian* (Atilla-ter), *Barbu Delavrancea* (Lahner György), *J. Russu Sirianu* (Aulich Lajos), *M. Cogalniceanu* (Mikes Kelemen), *Fabricei* (Gyár), *Mana de Aur* (Aranykéz), *Santuhu* (Árok), *Trandafirilor* (Botond), *Madách*, *Badea Cartan* (Angyal), *Trompetei* (Trombita), *Remus* (Virág), *S. Brancovici* (Lázár Vilmos), *Piata Catedraliei* (Tököly tér), *Knézich*, *Mijlocul* (Közép), *Moise Nicoara* (Petőfi), *Romanului* (Zrinvi), *Bucur* (Eötvös), *Piata Avram Jancu* (Szabadság tér), *Mertianu* (Forray), *Popa Joan Russu* (Lujza), *Tribunul Butean* (Bem), *Baritiu* (Rákóczy), *G. Lázár* (Simonyi), *Bul. Carol I.* (Erzsébet körút) a Petőfi utcáig, *Soarehu* (Zoltán), 29. Decemvrie (Hasszinger), *Matei Corvin* (Hunyady), *Darányi János*, *Piata Sft. Sava* (Kelemen tér), *Gozsdu* (Szt. István), *P. Ciontea* (Péter), *Granitei* (Határ), *Spiru Gheorghiu* (Ákác), *Margareta* (Margit), *Romul* (Vilmos), *Carausilor* (Szekeres), *Tribunul Dobra* (Boczkó), *Tribunul Axente* (Damjanich), *Pescarului* (Thököly Imre), *A. Gavra* (Csernovits Péter), *Piata Luptei* (Szt. Péter tér), *Grigorie Alexandrescu* (Bercsényi Miklós).

— Egy aradi cég jubileuma. Tegnap tartotta fennállásának 30 éves jubileumát *Leichter Lipót* aradi borkereskedő cég. Az üzletet, amely a legrégebb aradi borkereskedés, *Leichter Lipót* alapította 1893. január elsején.

A nős Vilmos.

(Beszélgetés Moltke adjutánsai a doorní életéről).

Berlin. A napokban tért vissza Berlinbe II. Vilmos excsászár doorní hadsegéde, *Moltke* ezredes. Moltke ezredes két éven át teljesített mostan szolgálakatot II. Vilmos mellett. Moltke hadsegéd a következőket mondotta el a doorní életéről:

— Hermina, az új császárnő tartja kezében a gyepőt a doorní házban. A császár teljesen megvan evvel elégedve. Az élet Doornban spártai egyszerűségű. A korábbi luxusnak már nyoma sincsen. II. Vilmos most úgy él, mint egy vidéki porosz junker. Felesége leirhatatlan örömet szerez neki, mint minden német nő, mint a háziasszony. A háztartás ennek folytán mintaszerű. Mindent Hermina vezet és mindenütt ott van. Doornban semmi sem történik az új császárné beleegyezése nélkül, ő épp úgy örködik a szolgaszemélyzet, mint az ingóságok felett.

Moltke ezredes elmondotta még azt is, hogy azért távozott Doornból, mivel tovább már nem akart csakadjától távol lenni. Az excsászár kezében bocsájtotta el a szolgálattól kilépett adjutánst és aláírásával ellátott fényképét ajándékozta neki.

Az amerikai csomagok.

(Egy aradi asszony kellemetlen meglepetése).

Minden pénztelen, pénzéhes ember, amikor már összes segítőforrásait kiaknázza, a fainséges hosszú téli estéken elgondolkozik és elmélkedéseinek eredményeként egy amerikai rokont fedez fel, akihez még lehet valami segítségért folyamodni. Mert hát ki nek ne volna rokona az ígéret földjén, aki automobilon jár, gyára van és a jó dollárjaival nem tudja, hogy mit csináljon?

— Hogy ez elébb nem jutott eszembe, gondolja a pénztelen ember. És siet írni a dollárkirály rokonnak. Várolja szomorú helyzetét, a pénzhányt és kéri tisztelt milliómos rokonát, hogy a panasz kódó levélből vonja le a konzekvenciákat.

Igy tett ezelőtt egy esztendővel éppen újév előtt egy nappal Gy. E. aradi fodrásznő is. Aránylag rövid idő múlva megérkezett a válasz. A gazdag amerikai rokon belátta az itteni viszonyok szomorúságát és megírta, hogy három értékes ruhaneművel meg tömött csomagot adott fel szegény aradi rokonának, Gy. E.-nek. A szegény rokon pedig telve boldog reménnyel várta az ígéret földjéről az ígért csomagokat. Várta-várta és pont egy esztendő múlva megnapelőtt értesítést kaptam vasúti postahivatalból, hogy a várta

csomag. Gy. E. a cselédjét küldte ki az állomáshoz, ahol egy gyanus kinézésű csomagot akartak átadni. A leány elmondotta, hogy urnője nem egy, hanem három csomagot vár, amelyeknek tartalmukra való tekintettel másképp kellene kinézni. Hogy megnyugtassák a hivatalnokok a leányt,

És jött csodája minden időknek.

(Magyarország ünnepi Petőfit. — Szemelvények a budapesti lapokból.)

Az Új esztendő első napja Magyarország gyönyörűségei ünnepe volt, amelyen az egész nemzet lelkesedéssel vett részt, hiszen az immár az egész művelt világra lett Petőfi Sándor szellemének hódoló. Valamennyi budapesti lap Petőfi-számmal ünnepelte a költő emléket. Petőfiről szólnak a vezércikkek, a tárcák. A lapok belső hasábjain visszaemlékezések és képek rengetege viszi világszerte nemcsak a maga dicsőségét, hanem a magyar nemzet génuszát is.

A *Budapesti Hírlap* többek között ezeket írja: Hiába a sötét éj, hiába a terhes ég vészes felhőkkel, hiába fuj ránk a gyűlölet, a magyar génusz kincseit adott a világnak. Az isteni igazság be fogja hajtani a világ tartozását. Ebben a lapban Petőfi költeményeihez „Mire tanít Petőfi?” címen *Hartmann* János azt fejtegeti, hogy Petőfi az egyetlen nagy költő, aki már gyermekkorunkban jó barátunk. A hosszú együttléteből valami csodás szeretet fakadt. Míg más költők mint ünnepi vendégek szállnak meg náunk, addig ő a rokon fesztelenségével telepszik meg szívünkben. Az első szellemi örömlünk ő a gyermekszobában, elkísér az iskolába, megtanítja képzeletünket repülni, belénk oltja a hitet a jóság és erény diadalában. A kamasz lélek mélyén megmozdítja a szabadságérzést, beleoltja a házaszeretetet majd férfivá avat. Tőle tanultuk a lelkesedést és hitet az eszmék megváltó diadalában. A *Pester Lloyd* csak a Petőfi-ünnepségekről emlékezik meg.

A *Nemzeti Ujság*-ban a Petőfi-Társaság elnöke, *Pekár* Gyula arról ír, hogy a segésvári nagy elűnt hazatért. Petőfi látnok, minden szörnyüség előre látott és az, amit megjósolt, minden betűről-betűre végzetesen beteljesedett. De ha így minden szörnyüség beteljesedett, akkor annak is dönt hetetlenül igaznak kell lennie, amit Petőfi, a vátesz a másik végletben jót és ragyogót látott. *Herczeg* Ferenc Petőfi feleségéről, *Szendrev* Juliáról ír ragyogó cikket. *Jászai* Mari arról ír, hogy Petőfi verseit nem lehet szavalni, csak elmondani szabad. Csak maga a költő beszéljen, a szaváló rejtőzék el szavai mögé, mert semmi sem fontos, csak az, amit a költő mond. A lap közli a „Szeptember végén” című költeményét a „Magyarország minden időknek” címmel. A költő a magyar nemzetet a világ minden időknek

kibontották a csomagot. A csomag tartalma azonban nem kapta meg a kívánt eredményt. Sőt... Egy piszkos zsákdarab volt benne. Természetesen a csomagot nem vette át a leány. Urnője, Gy. E. pedig jelentést tett a postafőnökségnél a régen várt, de kellemetlenül vált újévi meglepetés miatt.

A *Szózat*-ban Petőfi Zoltánról *Kenedy* Géza irt érdekes cikket. Az *Ujságban* vezércikket irt *Kóbor* Tamás és többek között ezeket mondja: A ragyogó csoda ma az egész világra. Nekünk magyaroknak nem külön büszkeségünk, mint a franciáké *Pasteur*, az angoloké *Shakespeare*, a németeké *Goethe*. Petőfi beigazolása annak, hogy jogunk van az élethez. Mi őt felmutathatjuk a világnak és elmondhatjuk: ilyenek vagyunk mi, ez a magyar ész, ez a magyar szív, ez a magyar lelkeség, a magyar harag, a magyar jóság, a magyar életkedv, a magyar halálsejtelem, így gyűlölnünk, így szeretünk. Amit az idegen világnagyúgnak fogad el költészetében és hódol neki, az a lelkivilágnak, az emberi képességeknek ama összessége, amelyet magyarnak kell mondaniok. *Várad* Antal Petőfi születésének Szilveszter-éjszakájáról ír a lapban, *Pakots* József

A fényárban uszó Budapest.

Budapest. A Szilveszter-éj a fényesség éjszakája volt Budapesten emlékezésül Petőfire. Az egész város tündéri fényben uszott. Az erkélyeket lámpákkal, kandelláberekkel, fáklyákkal, gertyákkal világították ki. Az ablakokban lámpások és ezer színváltozatú villamoskörtek égtek. Az utcák fényárban. Kokárdás, nemzeti színtű szalagos tömegek százszérről lápték el az utcákat, tereket és lelkesülten ünnepeltek. Budapest minden számottevő testülete Szilveszter napján Petőfi-ünnepet rendezett. Az ünnepségek sorozatát a Petőfi-Társaság nyitotta meg *Horthy* Miklós kormányzó, *József* főherceg és gróf *Apponyi* Albert jelenlétében. *Pekár* Gyula megnyitója után *Móra* Ferenc elszavalt határos költeményét. Az ünnepi beszédet *Rákosi* Jenő mondotta.

— Mint tünemény szállott le közénk, mondotta többek között *Rákosi*. Az anyja tót cselédleány, az apja szerb mészáros volt. Így dolgozik a gondviselés: tót anya és szerb apa gyermekében tündöklék legdicsőségesebben a nemzeti génusz. Bécsületes tót cselédleány és szerb mészáros gyermeke volt Petőfi, akínél szebben senki sem tudta és talán nem is fogja ezután sem beszélni a magyar nyelvét. A magyar génusz inker-ciója

pedig a Petőfi-házról. A *Magyar-ság*-ban *Harsányi* Kálmán többek között ezeket írja: Száz meg száz ezer csüggedt magyar szívet remegtet meg a büszke gyönyörűség, mivel egy belöltünk szakadt igazi lánglélek előtt fejet hajt a gögös, rideg Európa. *Vértessy* Gyula „Egri napok” címen visszaemlékezik Petőfire.

A *Pesti Napló* „Tettek poétája” című cikkében azt hangoztatja, hogy legyen az országos Petőfi-ünnep, amely oly hatalmasan megkapó akkordokkal kezdődött, magasztalása az alkotó lángelmének, a műveiben megmaradónak, a halála után is öröklő élőknek. Petőfi a magyar jövőnek cselekvő része, ő tartja bennünk a lelket, izása nem engedi kihúlni reményeinket. A *Pesti Hírlap*-ban a 26 éves Petőfit *Kosztolányi* Dezső is merteti. A *Világ* ezt írja: Petőfi nacionalista volt, a leghevülőbb, legszilajabb nacionalista, ha egy nép felszabadítását hirdette és szabadságát védte egy másik nép elnyomása ellen. Internationalista volt akkor, ha a szabad népek testvériségét hirdette. A *Népszava* vezércikkében a nacionalisták szemszögéből méltatja Petőfit. A szocializmus kívánja az olyan génuszokat, amilyen Petőfi volt. Alakja testvéri és elragadó szimbólumotogató. Fölséges fiatalsága és ezerrétü lendülete a nacionalizmus fiatalsága és lendülete.

jából nőhet. Az idegen hatásokon élőködők sohasem lehetnek nagygyá. A másik nagy misztérium Petőfi halála. Nagyon sokan kérdezik, mi lett volna Petőfiből, ha nem halt volna meg oly fiatalon? Szerencsések lehetünk volna, hogy kiélhette volna magát mint annyi sok más nagy ember és alkotásait, kincseit tovább is közénk szórta volna. Petőfi hordozott lelkében valamit, ami tizte, sarkalta, hajtotta. Petőfiből hiányzott mind az a polgári erény, amely képes tetheti az embert, hogy nyugodtan élhessen. Petőfi egy volt Magyarországgal lelkében és minden tetteben. Petőfinek el kellett bukni Magyarországgal. Minden tragikus végzetesség megvan benne, a mely halálba kergette. A sors üldözte halálba szeges korbáccsal. Hívjuk, hogy jöjjön ma közénk és szavalja el a *Talpra magyar!*-t.

A Magyarországi Ujságírók Egyesületében rendezett ünnepélyen is *Rákosi* Jenő volt az ünnepi szónok.

— Petőfi ünneplése, mondotta *Rákosi*, olyan dicsősége ennek a nemzetnek, amely nem maradhat hatástalanul. Büszkének lehetünk erre mi, mert Petőfi is ujságíró volt.

A vasárnapi ünnepségeket a egyetemi ifjuság is látta meg, mely fáklyásr... Petőfi szobor

Arad Szilveszter-éjszakája.

(A Fehér-kereszt Gyermekvédő Egyesület estélye. — A siketnémák mulatsága. — Az 6-év bucsuztatása.)

hinnuszt, majd költeményeket szavaltak és ünnepi beszédeket mondtak. Este hat órakor a költő emlékére Budapest templomai-
nak összes harangjai zugtak. Vala-
mennyi színházban díszelőadás
volt, amelyeken Petőfi életét tár-
gyaló darabokat adtak elő és al-
kalmi költeményeket szavaltak.
Egész éjszaka fényárban voltak
az utcák és a körutak hatalmas iv-
lámpái egész éjszaka nappali vi-
lágosságot szórtak.

Budapest. Félégházán, Petőfi
Sándor szülőhelyén, Szilveszter
éjszakáján pontosan éjfélkor, pon-
tosan akkor száz eszten-
deje volt annak, hogy Petőfi meg-
született, megkondult a templom
nagyharangja. Petőfi szobrát pa-
zar villanyfény sugározta körül
és előtte ezrekre menő tömeg ál-
lott. A himnusz és több megzené-
sített Petőfi-költemény eléneklése
után Post főgimnáziumi igazgató
megkoszorúta a szobrot. Ujév
napján folytatódott a szobornál
az ünnepségek.

Budapest. Petőfi Sándor emlé-
kezetét Hágában, Hollandia fővá-
rosában is megünnepelték Szil-
veszter éjszakáján.

Hogy áll a leu?

Január 2-án fizettek 100 levert:

Párisban 8 frankot

Zürichben 3.10 frankot.

Budapestben 1425 koronát

Mednyánszky festményei.

Budapest. Több esztendőre visz-
szanyuló harc folyt a Singer és
Wolfner könyvkiadó cég és Med-
nyánszky László báró, a híres
festő örököse, Mednyánszky Mar-
gít bárónő Czobel Istvánné közt,
a Mednyánszky után visszama-
radt, több ezer darab képet kitevő
hagyaték körül. Mednyánszky
még 1914-ben szerződést kötött a
Singer és Wolfner céggel, amely-
ben nemcsak magát, hanem örö-
köseit is arra kötelezte, hogy ha-
lála után a hagyatékában maradt
valamennyi képet bizományi el-
adásra kiszolgáltatják a cégnek.
Mednyánszky 1919. tavaszán tör-
vényt elhunyt után egyetlen örö-
köse, Czobel Istvánné, a hagyaték
kadását megtagadta, sőt a szerző
és érvénytelenségét vitatta azon
alapon, hogy Mednyánszky bá-
ró szerződés megkötése idejé-
ben részben anyagi gondok, rész-
ben előrehaladott betegsége miatt
nem volt elhatározóképességének
teljes birtokában. A budapesti ki-
rályi tábla, amely előtt az örökös-
öket Rassay Károly képviselte,
a Singer és Wolfner céget másod-
fokon is elutasította a hagyaték
kiszolgáltatása iránt támasztott
igényével és noha megállapította,
hogy a cég Mednyánszky László
báró szorult anyagi helyzetét nem
használta ki és nem élt azzal vis-
szta: nem adott helyt a cég kere-
sítésének az örökösökkel szemben
azon alapon, hogy Med-
nyánszky László a Singer és Wolf-
ner céggel kötött szerződését a
még életben lévő

Az 1923. év első virradata a
jó kedvnek, a szertelenségnek és
a boldog magamegyelkezésnek
jegyében indult. Összezsengtek
éjjelkor a poharak, újévet köszön-
töttek egymásnak az emberek és
mégint sugaras reménykedéssel,
a jövő rózsaszín hitével indultak
el az új esztendő felé. Szilveszter
apó pedig hosszú botjára támasz-
kodva csoszogott el 1922. minden
siralomával, bajával és bánatával a
vállán, úgy, hogy majdnem össze-
roskadt alatta. Mire pedig éjjelet
konditottak, össze is roskadt. Kö-
rülötte csengtek a poharak, tobzó-
dott a jókedv, hacsak bor mellett
is, butéliában vagy kimerve, mert
erről az éjszakáról általánosság-
ban azt is fel lehet jegyezni, hogy
kevés pezsgő fogyott. Olcsóbban
és gyorsabban lehet megszerezni
a szükséges szilveszteri mártort,
nem muszáj föltétlenül Cliquot
özevegéhez fordulni. Az aradi
Szilveszter kopogtatásánál a leg-
szebb „szabadot”

a Fehér Kereszt Gyermekvédő Egyesület

ujesztendei jótékony célú mulat-
sága zengte, amely rendezésénél,
sikerénél és látogatottságánál fog-
va a szokványos referádák sorá-
ban a legelső helyet érdemli meg.
Ezt úgy a publikum, mint maga
a rendező egyesület Laczay En-
dréné urasszonynak, a Fehér Ke-
reszt Gyermekvédő Egyesület el-
nöknőjének köszönheti, aki rend-
kívüli szervezőképességével, fá-
radhatatlan agilitásával és me-
legen érző szívével olyan estélyt
adott, amely túlnőtt látogatottság
ban az aradi kereteken.

A gyönyörű termet Löwinger
Zseni díszítette sok izléssel és
ügyességgel.

Tíz órakor este több, mint ezer
ember jelenlétében kezdte meg
Szendrey Mihály konferanszát, a
mely csillogó ötletességgel és de-
ris lélekkel kísérte végig az egész
műsort. A program, amelyet
Szendrey konferált, éppúgy meg-
érdemelte a konferansziét, mint
a konferanszié a műsort. Adler
Marcsa tánca frenetikus elragad-
tatást keltett. A fiatal urileány
igazolta Bradát a pesti Opera bal-
letmesterét, aki eddig oktatta.
Salacz Lili és ifjabb Hadv Antal
lejtettek ezután egy angol táncot
sikkel, finom eleganciával. Demian
Babynak kétszer is pálmát nyuj-
tott a siker. Először néhány san-
zont énekelte végig, bájosan, nagy
rutinnal, majd pedig ifjabb Szen-
drey Mihállyal lejtett egy olyan
szalontáncot, amit a közönség az
ismétlésig tapsolt, tombolt. A pa-
lotást, amely ezután következett,
ujjongó elismeréssel honorálta a
közönség és nem tudjuk, hogy ki
volt ügyesebb. A pompás táncot
Benkert Ida és Klári, Müller Bös-
ke, Fiedler Márta és Klári, Deutsch
Jolán, Adler Béla, Hehs Béla, Ken-
deressy László, Patak József,
Prohászka István és Weichelt Al-
fréd lejtették.

A műsor után természetesen
tánc indult, amely a reggeli órá-
kig tartott. A terem valósággal
szüknek bizonyult arra, hogy a
párok a kényelem szempontjait is
érvényesíteni tudják a táncban.
Körül rülettezték a játékosked-
vűek, ezzel is szaporítván a jóté-
kony célra szánt

Gyönyörű volt a szilveszteri
felvonulás, amely az éjjeli lámpa-
oltás után vette kezdetét. Ebben
a következők szerepeltek: Ujév:
dr. Justh Jánosné és Hargittay
Bertalané. Frankkővé: dr. Már-
cus Mihályné. Fehérparókás
hölgy: Pucher Zoltánné. Jancsi
és Juliska: Klein Magda és Hehs
Béla. Hollandi lányok: Gráf Vil-
ma, Brünner Gizl. Tiroli lány:
Gráf Gizl. Spitzbub: Adler Eszti.
Piroska: Brunner Klári. Szilvesz-
ter: ifi. Szendrei Mihály. Divat:
Weiszberger Irén és Poillák Amy.
Madam Harlekin: Beretz Baba.
Monsieur Harlekin: Ficker Ká-
roly. Spanyol lányok: Pászai Ily,
Pucher Magda. Bohóc: Hanzu
Bubi. Inádon nő: Frankl Laura.
Inádon fiú: Thau Ernő. Metiszto:
Angele László. Cigány lány: Ele-
mér Manci. Cigánylegény: Ken-
deressy Nándor. Pattogatott kuko-
rión: Házi Marcsa. Nagy légy:
Albics István. Diabolo: Györfy
Iván és Braut Manci. Angol pár:
Salatz Lili és Hadv László. Pie-
rott: Löwinger Tibor és Komlói
Péter. Csoportok: Téli királynő:
Papa Constantinné. ródlí: Wei-
ninger Lonci. angyal: Haász Bös-
ke, tavasz: Rózsa: Kvirimé Méri,
gyöngyvirág: Huv Leonka. Ibo-
lva: Weinberger Bösi. Deutsch
Teri és Adler Stefi. Nyár: Aarató
lányok: Katona Erzsike, Bérczi
Ilonka, Dénes Klári, Braun Ella,
Meer Duci, Schwarz Klári, Hanzu
Nusi, Gruber Etelka. Aarató fiúk:
Laczay Péter, Nádray Andor,
Leitner Kálmán. Margaret: Rajz
Magda. Strand: Mihályi Magda.
Rózsa: Kovács Mariska. Ősz: Szü-
retkirálynő: dr. Beles Jenőné, szü-
retelő lányok: Szablóczky Magda,
Beregszász Ilona, Assael nővé-
rek, Beregszász Mária, Klein
Lili, Lippich Nora. Szüretelő fiúk:
Török Károly, Lefkovies Jenő,
Unger Gyula, Fábian Jenő, Stei-
nitzer Jenő, Komlói Péter. Öreg
szüretelő: Laczay Antal.

Az estélyen különböző sátrak-
ban látták el a közönséget minden
féle ívval és ezekben a következő
urhölgyek és urleányok működ-
tek közre: a cukrászdában: Win-
ternitz Jenőné, öz. Csillag Lajos
né, Münz Mártonné, Szendrei
Mihályné, Kornis Mártonné, Fesz-
ler Károlyné, Holländer Emilné,
Kriszhaber Böske, Münz Magda
és Rosengarten Tusv szolgálták
finom süteményekkel. A pezsgősá-
torban: Stauber Józsefné és dr.
Stauber Andorné voltak a házi-
asszonyok, a malachitfében Fa-
ragó Gyuláné, Bossányi Kálmán-
né, Sorbán Jánosné, Szablóczky
Jánosné, dr. Dénes Jakabné, Fá-
bian Józsefné, dr. Szalay Károly-
né, Benedicty Imréné és Bene-
dicty Nusika traktáltak finom éte-
lekkel a közönséget. A trafiksa-
torban kitűnő szivarokat és ciga-
rettát árultak dr. Falus Lajos-
né, Farkas Lily, Grosz Magda,
Kalmár Baba, Löwinger Zseni és
Braut Manci. A rulettet Winkler
Józsefné, a tombolát Molnár
Lászlóné és Hartmann Gyuláné
vezették.

Arad város előkelőségei kö-
zül a következőket jegyeztük fel,
akik családtagjaikkal együtt je-
lentek meg a Szilveszter estélyen
Duscheviciu és Manu tábornokok,
dr. Beles Jenő alispán, dr. Robu
János polgármester, Zima Tibor

cus Mihály volt prefektus, dr. An-
gel István polgármester, dr. Mol-
dovan Silvius törvényszéki elnök,
dr. Demian Aurél egészségügyi
felügyelő, gróf Porcia Lajos, Gar-
galicianu József, báró Bohus Zsig-
mond, báró Neuman Károly, Pau-
sesti, dr. Justh János, Meculescu
Sándor, Ghitescu Tódor, Nasta
Victor, Gutzjahr Mihály, Cama-
rascu Sándor, Popa Constantin,
Löwinger Miksa dr., Horváth Já-
nos, Hargittay Bertalan, Dörner
János, Vigyázó László, Bene-
dicty Imre és még többen.

A szereplők és az elárusító he-
lyeken elfoglalt hölgyeken kívül
felirtuk még a következő hölgyek
és leányok neveit: öz. Kossuth
Pálné, Kossuth nővérek, dr. Lu-
kács Jenőné, dr. Kardos Gézné,
Vermes Jenőné, dr. Löwinger Mik-
sáné, Vaida Zsigmondné, Lőzsa
Zsigmondné, Löwinger Dusi dr.,
Robu Jánosné, Moldovan Silvius-
né, dr. Angel Istvánné, Horváth
Jánosné, Kossuth Blanka és Mag-
da, Feszler Baba, Martzy Béláné,
Marty Hajnal, Vigyázó László-
né, Nachtnébel Lászlóné, Szath-
máry Etelka, Heppes Sándorné,
Dörner Jánosné, Fiedler Imréné,
Dolga Imréné, Földes Józsefné,
Institoris Antalné, Institoris nő-
vérek, stb.

Különös Szilvesztere

volt az aradi siketnémáknak a
Kis Kereszt vendéglőben. Össze-
gyűlt 43 aradi siketnéma és vagy
ugyanannyi hozzátartozójuk és
jóakarójuk. A hangtalanok ujévi
estje szintén kitűnően sikerült, a
mi főleg lovag Vulpe József he-
lyettes szigurancafőnök és Blédy
Boldizsár törekvésének eredmé-
nye volt. Siketnémák szavaltak
és beszéltek az ő különös módju-
kon és vacsora után a megjelent
közönséget lendületes beszéddel
köszöntötte Fekete Tivadar hir-
lapíró.

Aradi kávéházak és vendég-
lők egyébként zsufolásig megtel-
tek közönséggel és mindenütt a
hajnali órákig voltak együtt az
újévet várók.

Mulatságok.

— Nagy sikerrel tartotta meg a
Pancotai Torna Club dec. 30-án
rendezett táncmulatsággal egybekö-
tött műkedvelői előadását, melyen a
Próbaházasság című énekes népszin-
művet adták elő, a főszerepekben
Pecho Lujzika énekével, Lannert Fe-
renc ügyes alakításával, Markocsányi
Sándor és Balogh Mancika táncáik-
kal arattak nagy sikert, Lannert Já-
nos és Kaiser Mádika az öreg gazda-
pár szerepében, kiket a közönség
már megjelenésükkor óriási tapsal
fogadott, biztosították az előadás
sikerét. De a többi szereplők is,
Hermlé Antal, Henny Gizike, Sebők
József, Schmidt Bözsike, Pántya Jó-
zsef, Bezenyi István, Reinmüller An-
tal, Reinmüller Maca, Jakobovits
Béla ügyes alakításukkal állandó de-
rűltésben tartották a közönséget. A
rendezőseget és a szereplőket a ki-
tűnő előadásért meleg ünnepléssel és
virágokkal, ajándékokkal jutalmazta
meg a lelkes közönség. Az előadás
után már a nappali órákig tartó
táncmulatság volt, mely jókedv és pezsgős h-

HIREK.

Lemondott a lakásbérbeadó bizottság elnöke.

Az aradi lakásbérbeadó bizottság elnöke, Horváth János táblabíró lemondott állásáról. Horváth táblabíró azért távozott ebből a tisztségéből, mert a bizottság élén folytatott munka és az azzal járó fáradságok idegeit tökéletesen kiemerítették. Az a szélmalomharc, amelyet egy város lakásbérbeadó bizottságának kell folytatnia a lakáskérdés valamelyest megoldása érdekében, hosszú hónapokon keresztül az elnöki székben ült Horváth János táblabírót távozásra kényszerítették, mert ezt a meddő munkát nem bírta tovább. A lemondott elnök mindenkor pártatlanul és igazságosan vezette a bérbeadóbizottság munkájának intézését. Azok, akik a lakásbérbeadó bizottsághoz fognak fordulni a jövőben, bizonyára megnyugvással veszik tudomásul, hogy a lakásbérbeadóbizottság új elnökévé dr. Popovici Sever táblabírót, az ellenőrző bizottság volt elnökét nevezték ki. Popovici táblabíró a bizottságnak 5-én tartandó ülésén fog először elnökölni. A lakásbérbeadóbizottság elnökének állandó helyettesül dr. Ursu János táblabírót nevezte ki az igazságügyminiszter.

A prefektus Bucurestiben. Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, Arad megye és a város prefektusa hosszabb tartózkodásra Bucurestibe utazott. A prefektus a román királyságban tölteni, valamint Bucurestiben több megyei hivatalos ügyet fog elintézni.

Királyi kitüntetések a pénzügygazgatóságon. Ma érkezett meg az aradi pénzügyigazgatósághoz a hivatalos lapnak az a legújabb száma, amely az aradi pénzügyigazgatóság igazgatójának és négy érdemes főtisztviselőjének kitüntetését közli. Öfelsége a király a pénzügyigazgatás terén kifejtett kiváló munkásságáért Margineantiu Titus pénzügyigazgató, miniszteri tanácsosnak, Serb Sándor főtanácsos adókerületi főnöknek, Petrovay Vazul főtanácsosnak, Weisz Samu főtanácsosnak és Schlanger Samu tanácsosnak a román csillagrend tiszti keresztjét adományozta.

Millerand ragaszkodik a szerződésekhöz. Páris. Millerand elnök a diplomáciai kar üdvözlésére adott válaszában a többek között a következőket mondotta:

A béke csak a szerződések tiszteletének elvén épülhet fel. Ragaszkodunk azokhoz a szerződésekhez, amelyekkel véget vetettünk az ellenségeskedéseknek. A szerződések által megpecsételt köteleességünket becsületesen be kell tartanunk, mert csak így állhat helyre az igazi, tartós béke.

Nincs záróameghosszabbítás. Az aradi Államrendőrségre a belügyminisztériumtól távirati rendelet érkezett, amely kimondta, hogy a vendéglőket, kávéházakat és általában minden mulatóhelyet ezentúl éjfélig egy órákor be kell zárni. Záróra meghosszabbítás semmi körülmények között nem engedélyezhető. A rendelet a következő életbe.

Nagyarányu dollárhamisítás Budapesten

(Erdélyi is elárasztották. — Tíz embert letartóztattak.)

Budapest. A budapesti államrendőrség szombaton nagystíliú dollárhamisító bandát leplezet le. A mai napig folytatott nyomozás során megállapították, hogy ilyen nagy arányú pénzhamisító szervezet még eddig nem került rendőrkézre. A dollárhamisítók jól elhelyezett és megszervezett ügynökségekkel dolgoztak a kelet-európai fővárosokban. Így Bécsben, Prágában, Kolozsvárott, Bucurestiben, Kassán, Pozsonyban, Belgrádban és Szabadkán létesítettek fiókvállalkozásokat, ahol azonban nem gyártottak hamis dollárokat, csak elhelyezték a központból küldöttéket. A hamisító társaság vezetősége az Andrássy-ut 62. szám alatt Steinfeld Mór irodájában székel, ahonnan állandóan két utazóval szállították az ügynökségekhez a hamisítványokat. Tizennégy különféle kliséjük volt a tíz dollárosokhoz az Északamerikai Egyesült Államok-

A városi tisztviselők fizetéspótléka. Ma megérkezett a belügyminisztérium rendelete Arad város polgármesteréhez, amely kimondja, hogy a városi tisztviselőknek is ugyanazt a fizetési pótlékot kell folyósítani, mint aminőt a parlament az állami tisztviselőknek szavazott meg. A városi tisztviselők október 1-ig visszamenőleg kapják a felemelt illetékeket.

Kulturtanácsosból — ügyvéd. Dr. Nedelcu Miklós Arad város volt kulturtanácsnoka ma ügyvédi irodát nyitott Aradon. Irodája Bulevardul Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 8. szám alatt van.

Uj kezekben — budapesti villamos. Budapest. A magyar főváros ma átvette a villamos vasutakat és átadta egy új részvénytársaságnak.

Életbiztosítás házépítésre. A város akciót szándékozik indítani a tavasszal megindítandó építkezések érdekében. A város tisztviselői között érdekes terv merült fel. Egy konzorciumot létesítenek, amelynek minden tagja köteles életbiztosítást kötni olyan összegre, amelyért egy magánházat fel lehet építeni. A biztosítást terv szerint husz évre kötik és a fél köteles havonta házbér fejében a biztosítási díjat az intézetnek befizetni. Azonkívül egy bankkal megállapodást kötnek, hogy a biztosítás összegét kölcsönözze a tisztviselőknek és a kölcsön kamatait szintén havonta fizetnek a banknak. A biztosítás lejártá vagy a fél elhalálása esetén a biztosítási összeg a bank tulajdona lesz.

Karácsonyi Dömét Budapesten megoperálták. Budapesti tudósítónk jelentette ma délután táviratban, hogy Karácsonyi Döme aradi kereskedő, akit egy disznó mart meg és Budapestre szállították, megoperálták és jól érzi magát. A távirati jelentés kiemeli, hogy Karácsonyi ma délelőtt is jól érezte magát és a Verebly-klinikán fekszik, amelynek az orvosai biznak Karácsonyi teljes felépülésében.

Kabáttal, bottal nem lehet színházba menni. Az aradi rendőrprefektúra elrendelte, hogy a mai naptól kezdve a színházba bottal, ernyővel és félikabáttal vagy feöltővel bemenni nem szabad.

Legmegbízhatóbb a Matteine-féle patkányszer. Kapható Bul. Reg. dinand 1. (Boros Beni-tér.)

ban forgalomba került 10 dollárosok valamennyi változatáról. A klisék mind elsőrendűen sikerültek. Tíz klisé már megtaláltuk, négy azonban még hiányzik. Erről a hiányzó négy kliséről az a vélemény, hogy azokat elrejtették arra az esetre, ha kiszabadulnának, hogy ezekkel folytassák machinációikat. Az eddig letartóztatott tíz emberen kívül ma ismét letartóztatottak két tettestársat. A letartóztatottak között van egy Horváth nevű detektív, akit azzal gyanúsítanak, hogy a társaság vezetőségének egyik tagja volt. Horváth ugyan még tagad, de több ben ellene vallottak az őrizetbe vettek közül és az is ellene szól, hogy annak idején, amikor a husz dollárosokat hamisító társaság vezetője leleplezték, ő is a lefogottak között szerepelt. Az állítólagos társaság vezetője, aki a hamis dollárosok elhelyezésével foglalkozott, megszökött Budapestről.

Eljegyzés. Magyarosán János és Erky Ilyke jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasság. Virágh Sándor házasságot kötött öz. Ottinger Lőrincével, Gyuláról. (Minden külön értesítés helyett.)

Az aradi törvényszék elmúlt éve. Az aradi törvényszék múlt évi működéséről a következő statisztikát állították össze: A vizsgálóbíróhoz 181 ügy került a tavalyi 152 ügygel szemben és ebből 154 ügyet teljesen befejeztek. Vizsgálói fogságot 27 esetben 46 személyn ellen rendelt el a vizsgálóbíró. Bünyügyi zárlat 52, boncolás 53 volt az elmúlt évben. Összesen 876 darab akta folyt be a vizsgálóbíróhoz és 736 esetben volt kihallgatás. A vizsgálóbíró anyagát Sommer Nándor vizsgálóbíró Szilágyi János kezelőtiszttel együtt dolgozta fel. Az ügyészségen az elmúlt évben 9320 ügyiratot kezelték az előző évi 8484 aktaival szemben. A járásbírószágon 11129, a törvényszéken 5456 ügy került elintézés alá.

Meghívás. Az aradi chewra kadischa f. hó 7-én (vasárnap) d. e. 11 órákor a hitközség templomépületi tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezuton hívom meg. A közgyűlés napirendje: az egyesület 1923. évi költségelirányzatának tárgyalása. Dr. Schütz Henrik hitk. h. elnök, mint a chewra kadisa védnöke.

Kényelmes és modernül berendezett fésülő és manicúrterem áll rendelkezésére Székelynél, Bohuspalotában.

Gyilkosság Kurticsón. Néhány nappal ezelőtt Kurticsón agyonlőtték Kirilak Floret. A gyilkosság este nyolc óra után történt és az eddigi nyomozások még semmi jelet nem fedeztek fel a gyilkosra vonatkozólag. Több haragosa volt, valószínű, hogy ezek egyike követte el a gyilkosságot. A vizsgálóbíró tegnap szállott ki Kurticsra, amikor a boncolást ejtették meg és a gyilkosságra vonatkozólag az ottani hivatalos közveket meghallgatták.

Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma, mely részletesen közli a romániai és külföldi sporteseményeket.

— Felkérjük azon 1. vidéki előfizetőinket, akik lapelőfizetést hártralekukat még nem egyenlítették ki, avagy előfizetésük lejárt és azt nem újították meg, szíveskedjenek az összeget haladéktalanul az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala címére beküldeni, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk lapunk kiadását beszüntetni és követelésünket, — mely tetemes költséggel jár —

— Ismeretlen női holttest a Marosban. Ma reggel egy 40-45 év körüli ismeretlen nő holttestét fogták ki a Marosból. A hullán külérszak nyomai voltak láthatók. A boncolás fogja megállapítani, hogy a szerencsétlen nő gyilkosság vagy öngyilkosság áldozata.

— Szilveszteri verekedés. Szilveszter éjszakáján véres verekedés történt egy kisebb vendéglőben. Egy asztalnál mulatoztak Korvin János, Dema János és Antalfi Gábor. A mulatozásból szóváltás, majd verekedés támadt. Korvin János egy üveggel annyira összeverte két társát, hogy azok véresen, eszméletlen állapotban terültek el a földön. Antalfit és Demát a vármegyei közpórházba szállították, Korvin Jánost pedig a rendőrség letartóztatta.

— Löhre- és lucerna-mag kivitelét az ipar- és kereskedelemügyi miniszter eltiltotta.

— Talált kulcsok. A főtéren egy karikára fűzve hat kulcsot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Megint a mérgezett kolbász.

(Tökös megbizottak irtják a kóbor kutyákat.)

Romániának egyetlen városában sem fordult elő az utóbbi időben annyi veszett kutyamarás, mint Aradon. Ez a megállapítás hangzott el az egészségügyi bizottság legutóbbi ülésén. Megállapították azt is, hogy ez ellon valamit tenni kell. A tanácskozás eredményeként elhatározták, hogy a város tanácsát átiratilag szólítják fel, tegyen intézkedést a kóbor kutyák kipusztítására. Miután az aradi gyeptesterek amerikaiának, vagy talán érzékeny szívük miatt nem akarnak hurkot vetni a pajzán ebekre, a régebben életbe léptetett és végrehajtott mérgezett kolbász rendelet sem járt kelő eredménnyel, elhatározta a tanács, hogy radikálisabb módszerekhez fog folyamodni. Hosszas vita után úgy döntöttek, hogy mégis csak a mérgezett kolbász legjobb. De most másképpen fejték a kolbászokkal az ebeket játszani. Mert a multkor az ebek bánt kolbászok igen nagy károsíték a sertésekben, ellenben a kóbor kutyák elszaporodtak naptól kezdve a város utcáiban, akik rejtett zsebükben mérgezett kolbászokat tartanak, megbizottakat nem is számítanak még a kutya sem. Ezeknek a következőleg csalják az azaz kolbászra a kutyákat: meglátnak egy kóbor ebet, or nek neki egy kolbászdarab, a kutya megészi, akkor jó a bizottnak, a kutyának ellenben gen rossz, mert kutyaköteless.

három percen belül felfordulni. A kutyaposztításnak ettől a módszertől az érdekelték a legnagyobb eredményt várják.

Incidens a Fehér Keresztben.

(Volt-e antiszemita tüntetés?)

Tegnap reggel hat óra tájban meglepő hír kelt szárnyra a Szilveszteréjen virrasztó közönség között. A hírek antiszemita tüntetésről beszéltek és ma már az egész városban elterjedtek. A tüntetésről különféle verziók keringenek, amelyek meglehetősen ellentmondóak, de annyi megállapítható, hogy ha volt is tüntetés, az csak elszigetelt jelenség lehetett, egyetlen ifjúsági hajnali hangulatának megnyilvánulása. Az egyik verzió szerint a cluji (kolozsvári) egyetem egy aradi hallgatója a Fehér Kereszt-étteremben reggel 6 órakor többször azt kiáltotta: Afare cu jidani! (ki a zsidókkal.) A közeli asztalnál ülők, Misu Nachmauson vámtiszt és egy Dobreanu nevű ur kérdőre vonták az egyetemi hallgatót és ebből éles szóvita keletkezett, aminek a megjelent Jancu és Dragiciu rendőrtisztek vetettek véget. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetett az egyetemi hallgató nagybátyjával, aki a következőképpen adta elő a történeteket:

— Az unokaöcsém barátai kérésére elmondotta asztaltársaságának a cluji antiszemita mozgalom lefolyását. Az elbeszélés folyamán alkalmazta a Kolozsvárott használt zsidó üzenes kitélt és ezt minden botránvokozási szándék nélkül mondta. Ezt azonban a szomszéd asztalnál ülők félreértették és ebből a valószínűleg nem egészen józan emberek között szóváltás keletkezett.

Mozi.

* Szerdán utoljára vetíti az Uránia a nagyszabású drámát, amelynek Moriturus a címe, s amelynek vezetőszerepét Conrad Weidt, a híres filmművész, a Hindu siremlék hájának kitűnő ábrázolója játsza. Egyszerű mese, telve izgalmas, érdekes küzdelmekkel, élethál harc, elvet a pénz ördöge éleszt s amely érzésővár „jóbarátot” még arra is eszi, hogy legjobb barátjának törjön és a bűnhődés, amely alkosszándéku barátot börtönbe juttatja, mind-mind jelentős sikert értek el az eddigi előadásokon.

* Bíró Lajos Orth-legendája a teljesebb siker jegyében pergett még is az Apolló vásznan. A film az emberiség boldogítását élete céljául s odahagy hirt, díjat, rangot, állást, szívet váltottjával hajóra száll s a messze rekre megy. De a szép elhatárással semmivé lesz: a Serpoletien, a nemes ábránd jegyében a boldogság álompartjai felé, a társaságba a tömeguralomra. A hercegen kétség-elhatározás születik: megöli a halálzátonyra vezető, s a remek, minden rajtaélővel a nyelvi részeg hajót. A zatos technikával megalkotott koncepciójú filmm attrakció után és csütörtökön mutatja az Apolló.

* A halál ember, nagyszabású ka-tólián, Seeliger Gerhardnak a című, a milliók tolvaja című megfilmesítése, a napokban ke-

Kilencmillióra ítelt pénztintézet.

(Vámkihágás a fehér pénzek becserélése miatt.)

Oradea-mare (Nagyvárad.) Két év óta huzódik már a Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának ismeretes vámmügge, amelyről a legfantasztikusabb hírek kerültek már forgalomba és amely a nagyváradai törvényesen eljutott az elsőfoku bírósági ítélethez.

Ugy keletkezett ez a per, hogy 1919. év második felében a kormányzótanács elrendelte az akkor forgalomban volt fehér pénzek kicserélését és minden hivatalos apparátussal igyekezett ennek az akciónak segítségére lenni. Az akció során került Nagyváradra a Hajdu- és a szabolicsmegyei pénztintézetek gyűjtése, amelyet az Osztrák-Magyar Bank után a Hitelbank nagyváradai fiókjához tízenyolc milliót kitevő összegben utalták át. A bankfiókot,

mint a csereakció szindikátusának egyik tagját, amely egyik főgyűjtőhelye is volt az akciónak, a gyűjtésért az itteni vámmatóság felelőssé tette. Az ítélet, amelyet szombaton délelőtt 11 órakor hirdettek ki, kilencmillió lei kártérítés megfizetésére kötelezte a bankot, de egyben kimondta, hogy az ítélet ellen a semmitőszékhez való felebbezésnek van helye. Az ítélet a vámtörvényeken alapul. A pénztintézet azt vitatja, hogy a hivatalos csereakció nem bírálható el ilyen alapon. Jogászai és bankkörökben élénk érdeklődéssel tekintenek a semmitőszék döntése elé, amely az érdekes jogi kérdésben végre tiszta képet fog teremteni és megállapítja, hogy a hivatalos csereakció tényleg elbíráható-e a vámtörvények alapján. (Rador.)

A francia követelések a konferencián.

(Fenn kell tartani az antantot. — Bonar Law Párisba érkezett.)

Berlin. A Wolff ügynökség jelenté, hogy a Temps a következőket javasolja követendőnek a párisi konferenciára: 1. Ha Anglia lemond a követeléseiről, ennek a ténynek nem szabad befolyást gyakorolnia a franciák elhatározására. 2. Franciaország csak olyan mértékben csökkentheti a németek adósságát, amilyen mértékben neki a szövetséges tartozásokat csökkentik. 3. Felesleges, sőt kellemetlen a konferencián a németeket meghallgatni, mert minden írásban terjesztendő elő. 4. A jóvátétel nem terjeszthető a nemzetközi konferencia döntőbíróvára. 5. A konferencián az első kérdésnek annak kell lennie, hogy a szövetségesek adjanak-e moratóriumot zálog nélkül vagy nem, véleménymegegyezés esetén a tanácskozás folytatható; ellenkező esetben le kell vonni a konferenciákat. 6. Franciaország megegyezés esetén sem mondhat le a zálogvételekről, ha Anglia ezt helytelenítő, ezzel Németországot csak ellenállásra bátorítaná. A Temps Európa érdekében Franciaország elszigetelt cselekvése esetén is az antantot szükségesnek és fenntartandónak mondja.

Páris. A Havas távirati ügynökség jelenté, hogy Bonar Law angol miniszterelnök kíséretével megérkezett Párisba a konferenciára.

Páris. A szövetséges miniszterelnökök konferenciája a francia minisztertanács után ma délután 2 órakor kezdődött meg. A németek javaslatát Bergmann államtitkár nyújtotta át. A javaslatokat a német kereskedelmi, ipari és bankárvilág közreműködésével dolgozta ki a német kormány. A Matin szerint Bonar Law angol miniszterelnök elvben nem ellenzi a pozitív zálogok megragadását, azokból veszedelmes katonai rendszabályok nem keletkeznek. A lap szerint a francia kormány szükségtelemé tette azt, hogy a Ruhr-területeket a vámbevételek szempontjából meg kellien szállítani katonailag és megelégszik azáltal, hogy a nagyobb városokban szövetségségi irodákat létesítsenek, amelyek a németek felett az ellenőrzést gyakorolják. A konferencia megnyitására rögtön az a bizonyos gerendaszállítás került szóba, amelyet Németország elvár. Anglia javára teljesít

ni. Ekkor tudódott ki, hogy Bradbury a jóvátételi bizottság angol delegátusa kijelentette, hogy a jóvátételi bizottság további üléseiről távol marad, ha az ismét Németország mulasztását állapítaná meg. A Petit Parisien szerint a szövetséges szakértők a miniszterelnökök konferenciája alatt a szomszédteremben tartózkodnak, hogy szakkérdések felmerülése esetén bármikor igénybevehetők legyenek. A lapok szerint még nincsen végleges francia és angol jóvátételi terv. Legalább is egységes terv nincsen. Franciaország terve a lapok szerint a legutóbbi londoni konferencia óta nem változott. A moratorium elvi elhatározása esetén Franciaország ragaszkodni fog ahhoz, hogy a német pénzügyek reorganizálásának ellenőrzésére Berlinben felügyeletet gyakorolhasson és követelhesse, hogy a német birodalmi bank ezáltal ne folyósíthassa a kormány kincstári utalványait, a német kormány pedig az állami kiadásokat belföldi aranykölcsonnel teremthesse elő. A Petit Parisien szerint a produktív zálogok kérdése van a konferencia problémáinak előterében és a francia kormány a következő zálogokat követeli:

1. A megszállott területen a lefoglalt állami erdőkből a gerendaszállításhoz szükséges faanyag nyiség haladéktalanul kitermelendő.

2. A Ruhr-területről a jóvátételi célokra szükséges szén elszállítandó.

3. A vámokat a szövetségesek beszedik a megszállott területen és a Ruhr-vidéken. A belső vámvonal melőzésével azok a be- és kiviteli vámok is átveendő, amelyeket eddig a németek a Ruhr-területen és a Rajna-terület határán saját vámhivatalnokokkal szedtek be.

4. Elveendő azok a külföldi fizetési eszközök, amelyeket a németek a Rajna- és a Ruhr-területről a külföldre irányuló kiviteltől szereztek. A szövetségségi bizottságok 26 százalékos kiviteli illetéket szednek és ezeken a területeken ettől a bizottságtól kell a német kiviteli cégeknek a kivitelt engedelnyt kérniük. A Rajna- és a Ruhr-területen a szenádó jövedelmeit le kell foglalni és ezek külföldi devizákban rovandók le a németek által.

A franciák a terv szerint, — mondják a párisi lapok — ezeket az összegeket csak addig szednék be, amíg a németek jóvátételi kötelezettségeiknek meg nem felelnek. A franciák nem kívánják tehát a németeket kritikus helyzetükben bevételeiktől megfosztani, hogy ezzel is biztosítsák a német államháztartás egyensúlyát. Így írnak a párisi lapok.

Irodalom, művészet

* A városi színház heti műsora. Szerda: Hazudik a muzsikaszó. A. bérlet. Csütörtök: Kékszakáll nyolcadik felesége. B. és premiér-bérlet. Pénteken: Kékszakáll nyolcadik felesége. C. bérlet. Szombaton délután: Hazudik a muzsikaszó.

* A Hazudik a muzsikaszó-ban minden este zsúfolt nézőtér gyönyörködött. A Hazudik a muzsikaszó e héten még szerdán és szombaton délután 5 órakor kerül színre. Szombaton bérletszűnetben kerül színre a darab. A színház ezen a napon csak egy előadást tart.

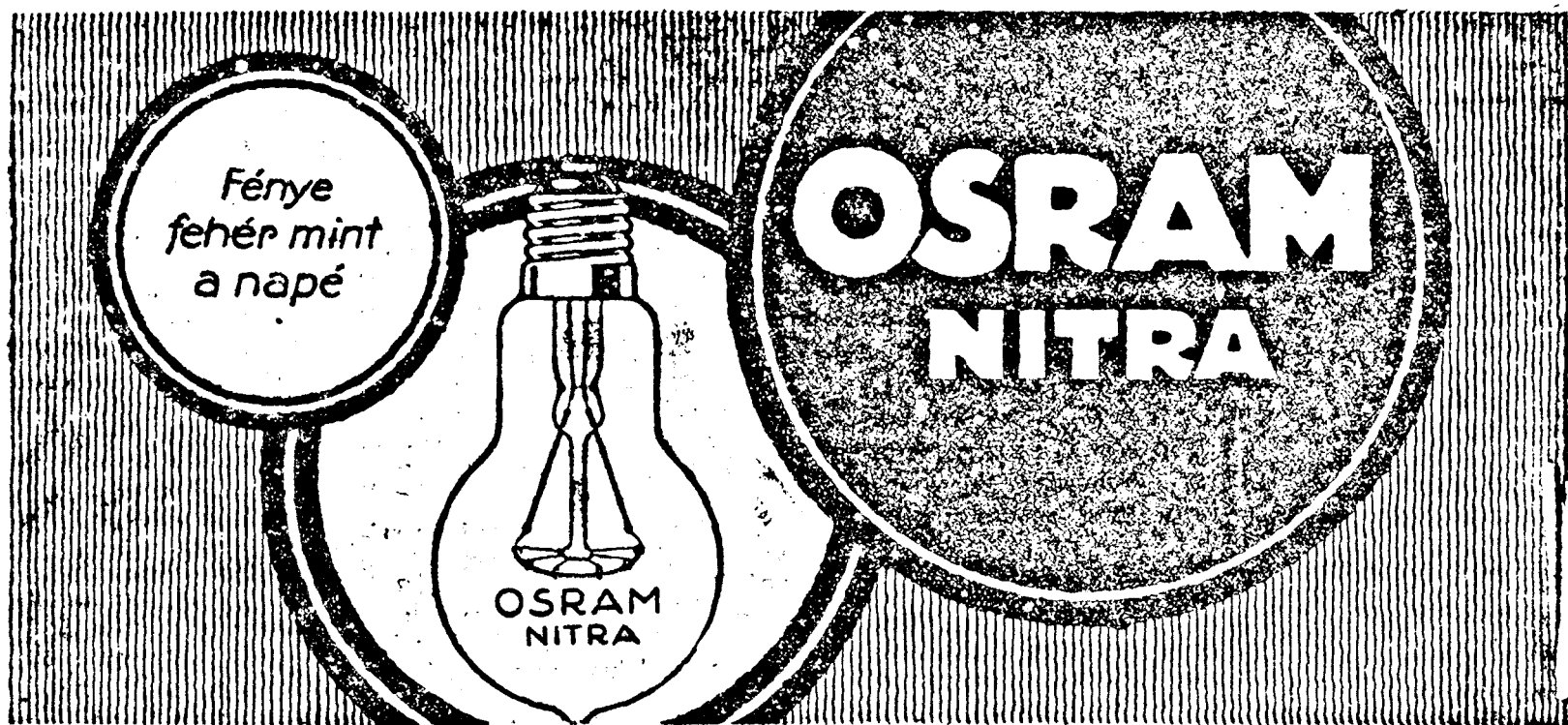
* Shimmy-fox. Egy invenciózus zeneszerzőnek, Szegő Ferdinándnak pattogó ütemű és melódikus shimmy-fox táncmuzsikája jelent meg a zeneműpiacon. A finom muzsikájú táncdarab, amely az Aladin címet viseli, bizonyára hamarosan népszerű táncmuzsikája lesz az idei bálaknak. A kottát izléses és eredeti címkép díszíti.

* Prihoda, a világhírű hegedűművész Aradon. Prihoda, akit újabban a világ legnagyobb hegedűművészeinek, Paganini méltó utódjának tartanak, néhány nap múlva tartja Aradon egyetlen hangversenyét. Prihoda most Bucarestben van, ahol tegnap a cseh követségen tartott hangversenyt, melyen megjelent Mária királyné is, aki másfél órán keresztül elragadtatással hallgatta a cseh zeneművészt csodálatos játékát. A királyné meghívására Prihoda holnap a király előtt mutatja be művészetét. A cseh követségen tartott hangversenyen részt vett Zichy-Rubido, a magyar követ is.

* Steinitzer és Török fényképészeti szalonja Bul. Reg. Maria No. 16., a Pannonia szállodával szemben, nyitva van reggel 9 órától (a déli órák alatt is) este fél 7 óráig.

* A legötletesebb francia vigjáték bemutatójára hetek óta készül a prózai együttes. A kékszakáll nyolcadik felesége, Alfred Savoirnak szenzációs darabja érkezett Aradra. Francia bohózatok helyzetkomikumait, a ragyogó humoros jelenetek követik egymást a darabban. A darab női főszerepét Gergely Gizi játsza. Nagy szerephez jut Jávör Alfréd, Kálmán Sári, Sipos és Darvas Ernő is. A kékszakáll nyolcadik felesége csütörtök este kerül színre először Aradon és pénteken este a vigjátékot megismétli a társulat.

* Unger Ernő zongoraművész, Unger tanár, a filharmonikusok nagyszerű karmesterének genialis fia solistája az aradi Filharmonia-Egyesület január 5-iki hangversenyének. Unger Ernő nevét ma azok között emlegetik, kiket a zenekritika a legkiválóbbaknak ismer. Mostani fellépése elé annál nagyobb várakozással tekintenek, mint az előző nyújtott arra, hogy a zongoraverseny után újabb hangversenyeket tartson.

Apró hirdetések.

Levelezés.

PALKÓMI kilenc-tíz napokat alig várom. Talán akkor sikerül. Cicád. 4

Alkalmazás.

FŐZŐNŐ jófizetőssel 8 tagú családnál állandó alkalmazást nyer. Kor és nemzetségi nem határoz. Pályázók vasuti költsége megtérítetik, vagy leveleiben ajánlatukat juttassák el Jaga György kereskedőhöz, Ciucu (Halmagyecsuos.) 8540

INTELLIGENTE Kindergärtnerin wird zu 3 Kinder gesucht. Adresse in Kelet Zeitungsbureau. 12610

IRODA SZOLGAL. vagy ehhez hasonló állást keres leszerelt aktiv csendőr. Cime Dull Jánosnál Székudvar, Arad-megyé. 11

HÁZVEZETŐNEK ajánlkozik szerény igényű, intelligens nő, hosszú bizonyítványokkal. Leveleket „Szerény Igény” jellegre a kiadóba kér. 1

FÉHÉRNEMŰ mosást vállalok lakáson. Cím Dmna Purgly Lajosné-utca 65. sz. 2

JÓ MASSZIROZÓNÓ házakhoz ajánlkozik Strada Pescarului (Thököly Imre-utca) 57. 6

INTELLIGENS leány gyermekek mellé ajánlkozik. Vidékre is megy. Strada Sinagogei (Chorin Aron-utca) 1. 7

KERESTETIK egy irodai teendőkben teljesen jártas perfekt gép- és gyorsíró kisasszony, aki a magyar, német nyelvet írásban és szóban teljesen, a román nyelvet lehetőleg jól bírja. Cím: Hungária Biztosító Társaság volt helyisége Bohus-palota Strada Românului (Zrinyi-utca.) 16

FIATAL, gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Asszony főzést is vállalja. Cím Wallinger hirdetőjében. 13171

GÉPESZT keresek malomba szivógáz-motorhoz. Szívességből felvilágosítást ad Lusztig, Bul. Reg. Maria 14. 13031

PHOTOBRANCHE! Für kapitalkräftige leistungsfähige Grosshandlung photographischer Bedarfsartikel wird tüchtiger Expedient und Facturist, und ein bei der einschlägigen Kundschaft bestens eingeführter Reisender gesucht. Offerte unter Chiffre: „Photobranche“ an die Administration des Blattes. 19

IRODAI KISASSZONY csakis legjobb referenciával némi praxissal felvétetik. Jelentkezés d. u. 5-6 óra között. Kálmán H. Hugó, Bulv. Regina Maria (Andrássy-ut) 8. 14

FALUSI háztartásban jártas, 35-40 év körüli, jobb családból való magános nő magyar urházhhoz keresetik. Cím a kiadóban. 15

MINDENES főzőnő szobaleány mellé kéttagu családnál jó fizetéssel felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 12171

INTELLIGENS fiatal leány nevelőnő, vagy házikisasszonyi állást keres. Vidékre elmegy. Cím Wallinger hirdetőjében. 13171

Vétel és eladás.

GYÖNYÖRŰ EZÜST RETIKÜL, PLEED, KEZI UTAZÓTASKA neszeszerrel, női fehéreműek, himzett uj ágyneműk, len ággyterítők, kézimunka batizt zsebkenedők, festmények, majolika asztalka, függönyök, dísz tárgyak, 89-os téli csizma stb. eladók. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 28., I. em., Jobbra. 1000

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad. Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39 sz. 10655

UJ, hosszú felöltő eladó. Strada Moise Nicoara ((Petőfi-u.) I. II. em. ajtó 33. 5.

A VÁROS KÖZPONTJÁN három és négy szobás ház olcsón eladó. — Egy békebeli elsőrendű készítményű ebédlőberendezés. — Három-négy méter szőnyeg, fürdőkád, mángorló, jégszekrény, képek, virágok, székelykorsók, függönyök, kétszárnyu ajtó rézvasalással. — 37-es keveset használt magas fűzős cipő eladók. Megtekinthetők kizárólag délután 3-5-ig Strada Sft. George (Dezső-utca) 4a) 3

KISEBB esztergapad és gyorsírógép eladó. „Uranus” iroda főpostával szemben. 12991

GYERMEKKOCSI vadonatúj, komplett autogénhegesztő, 05 villanymotor olcsón eladó. Str. Bolintinosanu (Arany János-u.) 1., fűrészgár mögött. 20

MODERN világos hálószobaberendezés és egy használt ebédlőberendezés eladó. „Uranus” iroda, főpostával szemben. 12991

KERESTETIK MEGVÉTELRE 1 használt jókarban lévő, látható írású írógép, 2-3 íróasztal, 1 hármasszámú vaszekrény, 1 Kartotek-szekrény, 6 szék. Cím a kiadóban. 17

EGY modern habos körisfából készült háló eladó. Cím a kiadóban. 6515

VALÓDI fehér róka eladó, megtekinthető Engelhardt szűcsnél Str. Eminescu (Deák Ferenc) 2. 13351

PINCEHELYISÉGET raktárnak bérbevétele. papírprés-épet megvételre keresek. Cím Wallinger hirdetőjében. 13171

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

MINDENKI TUDJA, hogy a karácsonyi ajándékok legalkalmasabb beszerzési forrása az Ortutay-palotában lévő Szépművészeti Szalon. Régi és modern festmények, szőnyegek és műtárgyak állandó kiállítása. 11911

MINDENNEMŰ ÉKSZERT. gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

KÖNYVET és kottát (nagy tömegben) olcsón árul Kerpel könyvtárol. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. 12703

FESTMÉNYEK (ujak, kiváló művészek-től) érkeztek Kerpel műkereskedésbe. Ugyanott 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. 12871

EGY spitzbiber bunda, ezüst retikül, perzsa, szmirna szőnyegek és mindenféle berendezési tárgyak eladók „Comissio” bizományi üzlet Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. az udvarban balra. 5914

A KARÁCSONYI VÁSÁRRA VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon. Ortutay-palota. 12907

SZAZ FINOM levélpapír, 100 selyempapírral bélelt borítékkal Leu 45.— Kntszer papírkereskedőnél Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

ZONGORA. Bösendorfer, jóhang eladó. Cím a kiadóban. 6478

Ingatlan.

MAGÁNHAZ 3 szobás lakással, ugyanott egy cséplőgarintura eladó. Bővebbet a kiadóban. 6507

ELADÓ 800 négyszögöl területen 100 gyümölcsfával, kisebb magánház. Strada Negruzzi (Mikszáth Kálmán-utca. 10. Cím a kiadóban. 10

MAGÁNHAZ háromszobás lakással, nagy udvarral eladó. „Uranus” iroda főpostával szemben. 12991

HÁZAT, földet, erdőt, szőlőt, gyárat, malmot, stb. gyorsan közvetitek. Vökökkel rendelkezem. Herold Rezső Bánáthól. Irodája Muresel községhez mellett 30. szám, aki naponta Arad, a Városi kávéházban is található. 13

SAROKBÉRHÁZ Strada Cogalniceanu (Mikes Kelemen-utcában) megüresedő lakrészrel eladó. Bővebbet dr. Orfi Gyula ügyvédnél, Strada Gheorghe 1 (Simonyi-utca) 12. 1

KIMONDOTT modern magánház szoba, elő, fürdőszoba, kis udvar, l sal 140.000 Leier eladó. „Uranus” i főpostával szemben. 7

Üzletek.

MOTOR, vagy vízi malmot keresel szonbérbe 2-4 járatut. Cím a kiadatalban.

VENDEGLŐ és fűszertűzet készítéséhez 60.000 Leier közreműködő tákeresek. Levelet „Lakás” jellegre kiadóba. 9

Különböző.

DIRECTE importált legfinomabbedett norvég, kevéssé halszagu Codir-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszer-tára Arad. 12831

SZAZÖTVENEZER LEI készpénz oly irodai, vagy más foglalkozást keresek, amely megélhetésemet biztosít. Alánlatot „Községi jegyző” jellegre kiadóba kérek. 8

Irodai teendőkben teljes jártassággal bíró raktárnokot keres

azonnali belépésre az ARADI OLAJIPAR R. Arad. Ajánlatok Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 22. alá küldendők. Személyes jelentkezés ugyanott. 13081

Nagy vállalat keres ügyes magyar gyors és gépirőket azonnali belépéssel.

Román nyelvtudás előni. Fizetési igényekkel megjelölt ajánlatok „Szorgalmas” jellegre exp kiadó hivatalába kéretek.

Utleveleket 45 lelért láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főter és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Mărăsesti (Kssuth-utca.)